

Er Sovjet aggressivt?

De enkelte nasjoner skulle ikke konkurrere om å bygge ut sin makt mot hverandre, men om å vise hvordan hele menneskeheten ikke kan fremmes, ved større beredelse over naturen og ved å løse politiske, økonomiske og internasjonale problemer. Dette mål kan nås ved at hver nasjon er villig til å dele sin viten med andre, lære de andre og lære av dem.

Dette bringer meg til det punktet som for øyeblikket bekymrer oss i Storbritannia, mest når det gjelder Russland i dag, og jeg tror andre folk ser det likedan, — nemlig vanskeligheten ved å etablere forbindelse med det russiske folk og fortelle dem om oss selv og få vite noe om dem. Vi vet at det russiske folk gjennom sin kontrollerte presse og radio og litteratur blir fortalt ting om resten av verden som bare er latterlige. Men vi har ingen effektive midler til å korrigere det de får vite. De får ikke komme ut av Russland så de selv får se hvordan vi er og har det. Vi kan ikke reise dit med noen sikkerhet for virkelig å få vite noe om dem.

Den største skade en regjering kan tilføye sitt folk, bortsett fra virkelig krig, er å bygge mur mellom folket og resten av verden. Når Sovjet-regjeringen kan bringe seg selv til å slutte med å gjøre denne skade, vil menneskeheten for første gang virkelig ha håp om varig fred.

I en større artikkel i Daily Mail for 17. september stiller bladets utenrikspolitiske medarbeider Wilson Broadbent og dets utenrikskorrespondent Alexander Clifford spørsmålet om Sovjet tar sikte på en fremtidig konflikt med de vestallierte eller dets politikk bare er uttrykk for «mistenksomhet og frykt» fra Sovjet-Samveldets side. Artikkelen er ganske karakteristisk for den oppfatning som i stigende grad har gjort seg gjeldende i Vest-Europa og Amerika og som tvinger en til å beskjefte seg med dette spørsmål. Selv de som under krigen og de første måneder etter Tysklands kapitulasjon var ytterst positivt innstilt overfor Sovjet-Samveldet, ut fra en følelse av at man i tanke og handling tidligere ikke hadde ytet unionen rettferdighet, og at Sovjet-Samveldet gjennom sin innsats under krigen hadde krav på likestilling med de øvrige stormakter, er i løpet av det år som er gått, blitt tvunget til å ta spørsmålet opp. Denne spørsmålsstilling behøver ikke å være sprunget fram av noen trang til å stille sovjet-politikken i søkelyset fram for den øvrige stormaktspolitikken, og slett ikke ut fra noen prinsipiell anti-russisk eller antikommunistisk innstilling. Den kan bare være et resultat av den forpliktelse man føler til å ha sine egne opplatt, til ikke å la seg lede av blinde sympatier eller antipatier, hvilken tendens de enn har. Til å søke å se virkeligheten i øynene.

Daily Mail's medarbeiderer peker på hvor entydig Sovjets utenrikspolitikk dikteres av strategiske hensyn, i disse ords videste forstand. For øyeblikket, hevder de, er Sovjet opptatt med å ta økonomisk kvotertak på Sverige, gjennom avtaler som vender det vesentlige av dets utenrikshandel østover. I Tyskland konkurrerer alle stormaktene om tyskernes gunst, Sovjet iallfall ikke på den aller uskyldigste måten. Bestemmelsen om Østerrikes fremtid skyves ut. Ungarn, som søkte å sabotere støtten til Tyskland under krigen, får en hardere fred enn Romania, som spilte en ganske stor rolle som Tysklands vassallstat. Sovjet krever store fordeler for fiendefølgende Bulgaria på bekostning av en av de mest standhaftige allierte, Hellas. Lignende gjelder i forholdet til Albania, og Jugoslavia får all den støtte Sovjet kan gi det, fordi Jugoslavias grense mot Italia samtidig er Sovjets.

I de samme områdene finner man riktignok at Storbritannia går inn for en stikk motsatt politikk, og hensynene er vel også i dette tilfelle strategiske. Viktigere er det derfor å se på Sovjets innenrikspolitikk og propaganda, hjemme og ute, og søke å finne ut hva den tyder på.

Det finner for øyeblikket sted, hevder de utenrikspolitiske medarbeiderne i Daily Mail, en veldig oppfensking og samling innpå rekene i Sovjet-Samveldet. Det blir appellert til alle om å gjøre sitt ytterste i industri, landbruk, forskning, administrasjon, ikke i første rekke som ledd i gjenreisningen, men for å øke Sovjet-Samveldets styrke, og ettertrakket blir lagt på den militære styrke. Det siteres en uttalelse i Pravda nylig som at sovjet-

folket har bare en vei framover til «stadig nye seire, til kommunismens triumf».

De britiske kommentatorer tolker slike uttalelser som en innrømmelse av at Kominterns program fremdeles er aktuelt.

Man søker hos Sovjet-Samveldets folk å undertrykke forbindelsen med Vestens sivilisasjon, blir det hevdet. Sovjets tolkning av begrepet «demokrati» gjøres ugyldig. De to forfattere i Daily Mail blir stående ved at det ikke består og fra sovjet-russisk side ikke ønskes noe grunnlag for virkelig vennskap og samarbeid.

På den annen side tror de ikke at Sovjet-Samveldet ønsker krig. Fordi dets utsikter til å vinne en krig i dag er små. Forholdet kan selvfølgelig endre seg på noen år. Det avhenger av så meget.

De går ut fra at russerne regner med at tiden arbeider for dem. De ser sin chance i en undergraving av de vestlige demokratier innenfra, med støtte fra kommunistene i og utenfor de enkelte land, kombinert med et stadig sovjet-russisk utenrikspolitisk initiativ som skal skape defaitisme i de vestdemokratiske stater, og øke deres vanskeligheter gjennom uro, konflikter etc. etc. De blir stående ved at Sovjet og kommunistene vil søke å nå sine mål ved ikke-krigske midler, men at de ikke vil være kresne i sine metoder forøvrig. Sovjets utenrikspolitikk, de stadige kast og motsetninger under forhandlingenes gang, er like meget «generell taktikk» som forsøk på å nå fram til en aktuell løsning i de enkelte tilfelle.

I Skandinavia har Sovjet søkt å gjøre et godt inntrykk, hevder Daily Mail's utenrikskorrespondent. Finland har fått en relativt pyntelig behandling, har blant annet fått holde fri valg, og russerne tror det har gjort et gunstig inntrykk i Skandinavia. På Bornholm oppførte de seg eksemplarisk, tydelig for å konkurrere med britene. I Norge hadde man intet å utsette på dem.

I Norge er forøvrig nu den russiske innflytelse allerede sterk, hevdes det, og det blir vist til forholdene omkring Churchills påtenkte besøk.

Sverige gir Sovjet en milliardkreditt og russerne søker å oppnå vareleveranser som vil føre til en fullstendig kursendring i svensk industri.

Samtidig stilles den tyske industrien i østsonen innenfor rammen av Sovjets nye femårsplan.

Russerne søker å skape en fast linje for sin maktssfære fra Stettin til Trieste, med utsikter for videre ideologiske og politisk penetrasjon utenfor denne sfære.

Daily Mail's artikkel er et godt uttrykk for den åpenhjertige realisme som i dag preger den utenrikspolitiske orienteringen i Storbritannia. Det er meget mulig at mistenksomheten overdrives også på vestlig hold, og i sin tur igjen stimulerer den russiske. Men britene synes iallfall denne gang ikke å ville henge seg til ideene om en europeisk kontinentalpolitikk som i mellomkrigstiden. Kontinentet er jo desså blitt atskillig mindre.

48 timers flybombardement

mot de iranske opprørere.

TEHERAN, 1. oktober. (ASS. PRESS). Traass i 48 timers flybombardement av den iranske regjeringens fly, holder fremdeles de opprørske tropper to tredjedeler av byen Bushire, heter det i meldinger som kommer til Teheran i dag. Bandi Amir som er et viktig strategisk punkt nordøst for Shiraz skal også være inntatt av opprørerne.

Avisen Keyhan sier at den iranske statsminister er villig til å gå med på kravene fra provinsen Fars. Disse krav er følgende: Økt antall representanter i det iranske parlament fra provinsen Fars, forlengelse av jernbanen til Fars, og asfaltering av veiene der, forbedring av de økonomiske forhold og helseforholdene i Fars, samt kommunevalg.

Offenpublik

Offenpublik

Es
(Gotaas)